projekt 09.07.2019

R O Z P O R Z Ą D Z E N I E

M I N I S T R A I N F R A S T R U K T U R Y [1)]

z dnia ……. 2019 r.

w sprawie wyznaczenia podmiotu świadczącego usługi w zakresie projektowania systemu teleinformatycznego służącego do poboru opłaty elektronicznej i kontroli prawidłowości uiszczenia tej opłaty oraz określenia zakresu usług realizowanych przez ten podmiot

Na podstawie art. 13hb ust. 1n i 1o ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz. U. z 2018 r. poz. 2068 oraz z 2019 r. poz. 698 i 730) zarządza się, co następuje:

§ 1. Wyznacza się Instytut Łączności – Państwowy Instytut Badawczy z siedzibą w Warszawie do świadczenia usług z zakresu projektowania urządzeń i elementów systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 13hb ust. 1k ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych, zwanego dalej „systemem”.

§ 2. Usługi, o których mowa w § 1, obejmują opracowanie i przekazanie podmiotowi pobierającemu opłatę elektroniczną, o którym mowa w art. 13hb ust. 1 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych, dokumentacji technicznej wysokopoziomowej systemu składającej się z:

1) logicznego modelu danych zawierającego definicję wszystkich logicznych obiektów wykorzystywanych w systemie wraz ze zidentyfikowanymi atrybutami oraz opisującego relacje między zidentyfikowanymi obiektami logicznymi;
2) modelu systemu przedstawiającego wszystkie moduły systemu wraz z ich logicznymi powiązaniami;
3) modelu integracji;

[1)] Minister Infrastruktury kieruje działem administracji rządowej – transport, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 3 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 11 stycznia 2018 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Infrastruktury (Dz. U. poz. 101 i 176).

4) architektury infrastruktury, w tym infrastruktury teleinformatycznej, zawierającej identyfikację i charakterystykę wszystkich elementów infrastruktury systemu i powiązania elementów infrastruktury z komponentami modułów;
5) listy standardów wskazującej wszystkie standardy wykorzystywane w systemie i wymagane od innych systemów i podmiotów zewnętrznych;
6) modelu diagramu aktywności map procesów, identyfikacji i opisu ról w systemie odpowiadających rolom w organizacji;
7) przypadków użycia systemu;
8) zależności pomiędzy projektowanymi elementami a zbiorem wymagań;
9) koncepcji wdrożenia obejmującej projekt:
   a) migracji zawierający opis procesów biznesowych funkcjonujących w okresie migracji,
   b) środowisk projektowych zawierający listę planowanych do wykorzystania środowisk testowych;
10) projektu usług telekomunikacyjnych;
11) dokumentacji testowej.

§ 3. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia.

MINISTER INFRASTRUKTURY

w porozumieniu:
MINISTER CYFRYZACJI

Za zgodność pod względem prawnym,
legislacyjnym i redakcyjnym
r. pr. Marcin Przychodzki
Dyrektor Departamentu Prawnego
w Ministerstwie Infrastruktury
/-podpisano elektronicznie/

UZASADNIENIE

Projekt rozporządzenia w sprawie wyznaczenia podmiotu świadczącego usługi w zakresie projektowania systemu teleinformatycznego służącego do poboru opłaty elektronicznej i kontroli prawidłowości uiszczenia tej opłaty oraz określenia zakresu usług realizowanych przez ten podmiot stanowi wykonanie upoważnienia zawartego w art. 13hb ust. 1n i 1o ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz. U. z 2018 r. poz. 2068 oraz z 2019 r. poz. 698 i 730), zwanej dalej „ustawą". Delegacja ustawowa zawarta w ww. przepisie prawnym została wprowadzona na mocy ustawy z dnia 15 marca 2019 r. o zmianie ustawy o drogach publicznych (Dz. U. poz. 698). Zgodnie z art. 13hb ust. 1n ustawy minister właściwy ds. transportu może wyznaczyć w drodze rozporządzenia podmiot, o którym mowa w art. 3 ust. 1 pkt 1-3a ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. - Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2018 r. poz. 1986 i 2215 oraz z 2019 r. poz. 53 i poz. 730), zwany dalej „Podmiotem Wyznaczonym", określając przy tym zakres realizowanych przez niego usług z zakresu projektowania, budowy, rozwoju, wdrożenia lub wsparcia urządzeń i elementów systemu teleinformatycznego służącego do poboru opłaty elektronicznej oraz kontroli prawidłowości uiszczania tej opłaty.

1. Obecny system poboru opłat – Krajowy System Poboru Opłat

Ustawa z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o drogach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2018 r. poz. 12), ustanowiła od dnia 3 listopada 2018 r. Głównego Inspektora Transportu Drogowego, zwanego dalej „Głównym Inspektorem", organem właściwym w zakresie poboru opłaty elektronicznej za przejazd drogami krajowymi lub ich odcinkami wskazanymi w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 22 marca 2011 r. w sprawie dróg krajowych lub ich odcinków, na których pobiera się opłatę elektroniczną, oraz wysokość stawek opłaty elektronicznej (Dz. U. z 2018 r. poz. 890). Pobór opłaty elektronicznej realizowany jest w oparciu o dedykowany system - Krajowy System Poboru Opłat, zwany dalej „KSPO" lub „Systemem". Do dnia 3 listopada 2018 r. uprawnionym do pobierania ww. opłat, a tym samym do nadzoru nad KSPO, był Generalny Dyrektor Dróg Krajowych i Autostrad, który realizował przedmiotowy proces od 2011 r. poprzez konsorcjum firm: Kapsch Trafficcom AG, Kapsch Telematic Services Sp. z o.o. oraz Texel Sp. z o.o.

Powołana powyżej ustawa z dnia 8 grudnia 2017 r., której zasadnicza część weszła w życie w dniu 4 stycznia 2018 r., uprawniła Głównego Inspektora, do rozpoczęcia procesu mającego na celu bezpieczne i efektywne przejęcie KSPO od Generalnego Dyrektora Dróg Krajowych i Autostrad oraz Konsorcjum Kapsch. Powyższe działania pozwoliły na pełną ocenę jego funkcjonowania, w wyniku której stwierdzono, że dalszy rozwój Systemu w świetle aktualnych uwarunkowań, w tym przyszłej współpracy z interesariuszami, jest nieuzasadniony ekonomicznie (m.in. występuje tzw. dług technologiczny). Dodatkowo należy wskazać, że powierzenie zadania nadzoru nad KSPO Głównemu Inspektorowi, oprócz obniżenia kosztów jego obsługi i utrzymania, miało m.in. na celu maksymalne wykorzystanie potencjału technologicznego KSPO oraz informacyjnego dla potrzeb realizacji działań statutowych Głównego Inspektora, jak również wsparcie innych działań realizowanych przez organy państwowe, w tym m.in. przez Krajową Administrację Skarbową. Mając na uwadze szeroko rozumiany interes Skarbu Państwa uznano, że uzasadnione jest zastąpienie istniejącego KSPO nowym Systemem. Pozwoli to na zoptymalizowanie kosztów jego funkcjonowania i usprawnienie obsługi użytkowników oraz umożliwi dążenie do realizacji funkcjonalności oczekiwanych przez interesariuszy, przy jednoczesnym nadzorze nad całością Systemu przez organ administracji centralnej.

2. Nowy Krajowy System Poboru Opłat

Wobec powyższego podjęto decyzję oraz działania mające na celu stworzenie Nowego Krajowego Systemu Poboru Opłat, zwanego dalej „NKSPO". Czynnikiem determinującym podjęcie ww. decyzji był m.in. fakt, że tylko w ten sposób możliwe będzie uniezależnienie się od podmiotów komercyjnych stosujących rozwiązania typu *vendor lock-in* (uzależnienie klienta od dostawcy w sposób uniemożliwiający mu zmianę dostawcy bez poniesienia dodatkowych kosztów). Jednym z obecnych priorytetów Głównego Inspektora są prace nad stworzeniem kompleksowej koncepcji NKSPO, który zastąpi obecnie funkcjonujący System rozwiązaniem bardziej nowoczesnym i lepiej odpowiadającym potrzebom użytkowników i strony publicznej. Umożliwi to tym samym szersze niż obecnie możliwości funkcjonalne oraz dążenie do realizacji m.in. następujących celów:

- zapewnienie bezpieczeństwa danych osobowych w zakresie współpracy z innymi systemami administracji publicznej, jak również w ramach samego NKSPO,
- zapewnienie odpowiedniej wymiany niektórych danych z innymi jednostkami publicznymi, w tym na potrzeby działalności służb nadzorujących przestrzeganie prawa, w szczególności z Krajową Administracją Skarbową,
- zapewnienie kompatybilności i współpracy NKSPO z innymi systemami teleinformatycznymi administracji państwowej, w tym przetwarzającymi dane wrażliwe, np. system SENT wykorzystywanym do monitorowania przewozów drogowych,
- zastosowanie rozwiązań prostych w obsłudze i przyjaznych użytkownikom i przewoźnikom,
- optymalizację kosztów ponoszonych przez użytkowników dróg oraz przez państwo w związku z poborem opłat,
- poprawę bezpieczeństwa i efektywności ruchu drogowego.

W trakcie prac nad przygotowaniem NKSPO uznano, iż realizacja kluczowych priorytetów strony publicznej wymaga zapewnienia ochrony gromadzonych i przetwarzanych danych oraz ich odpowiedniej i bezpiecznej wymiany z niektórymi systemami innych jednostek publicznych, w tym przetwarzającymi dane wrażliwe, np. z Krajową Administracją Skarbową.

3. Komitet Sterujący do spraw Elektronicznego Systemu Poboru Opłat

Zarządzeniem nr 127 Prezesa Rady Ministrów z dnia 24 lipca 2018 r. w sprawie Komitetu Sterującego do spraw Elektronicznego Systemu Poboru Opłat (M. P. poz. 722) wydanym na podstawie art. 12 ust. 1 pkt 2 i ust. 2 ustawy z dnia 8 sierpnia 1996 r. o Radzie Ministrów (Dz. U. z 2012 r. poz. 392 oraz z 2015 r. poz. 1064) został utworzony Komitet Sterujący do spraw Elektronicznego Systemu Poboru Opłat, zwany dalej „Komitetem", którego celem jest koordynacja działań podmiotów, w szczególności Głównego Inspektora Transportu Drogowego i Instytutu Łączności – Państwowego Instytutu Badawczego, zaangażowanych w proces przygotowania, wdrożenia, budowy i eksploatacji Elektronicznego Systemu Poboru Opłat (ESPO) oraz przejęcia KSPO. W skład Komitetu weszli m.in. Minister Infrastruktury, Minister Cyfryzacji, Główny Inspektor Transportu Drogowego, Generalny Dyrektor Dróg Krajowych i Autostrad, Dyrektor Instytutu Łączności – Państwowego Instytutu Badawczego oraz Pełnomocnik Prezesa Rady Ministrów do spraw utworzenia i funkcjonowania Centrum Analiz Strategicznych.

Komitet jest organem pomocniczym Rady Ministrów, do którego zadań należy m.in.:

1) określanie kierunku prowadzonych prac mających na celu przygotowanie, wdrożenie, budowę i eksploatację ESPO oraz przejęcia KSPO,

2) koordynowanie i monitorowanie prac projektowych i koncepcyjnych mających na celu przygotowanie, wdrożenie, budowę i eksploatację ESPO oraz przejęcia KSPO,
3) opracowywanie propozycji działań w zakresie przygotowania, wdrożenia, budowy i eksploatacji ESPO oraz przejęcia KSPO,
4) wydawanie wytycznych i przedstawianie założeń niezbędnych dla przygotowania, wdrożenia, budowy i eksploatacji ESPO oraz przejęcia KSPO,
5) monitorowanie postępów w realizacji przygotowania, wdrożenia, budowy i eksploatacji ESPO oraz przejęcia KSPO.

Poza zaangażowaniem w działania związane z przejęciem KSPO przez Głównego Inspektora w 2018 r., Komitet określał kierunki prowadzonych prac mających na celu przygotowanie, wdrożenie, budowę i eksploatację NKSPO, monitorował postępy tych prac, a także podejmował kierunkowe decyzje w zakresie realizacji NKSPO (ESPO). Jednymi z kluczowych decyzji Komitetu były:

1) realizacja NKSPO w oparciu o technologię GNSS (Global Navigation Satellite System) – technologia opierająca się na wyznaczaniu pozycji użytkownika przy zastosowaniu pozycjonowania satelitarnego. Stanowi to działanie zgodne z trendami europejskimi (odejście od DSRC na rzecz GNSS) związane z rozwojem technologii GNSS w ostatnich latach oraz większą elastycznością (szczególnie w zakresie rozwoju) systemów zbudowanych w oparciu o pozycjonowanie satelitarne. Technologia GNSS umożliwia znacząco tańsze niż w technologii DSRC rozszerzanie sieci dróg płatnych, z uwagi na brak konieczności budowy bramownic naliczających. Z tego samego powodu rozszerzenia sieci przy systemie w technologii GNSS mogą być realizowane znacznie szybciej niż w DSRC,
2) podjęcie prac nad nowelizacją ustawy w celu umożliwienia realizacji czynności związanych z systemami teleinformatycznymi służącymi do poboru opłat elektronicznych (np. poprzez budowę, rozwój, wdrożenie urządzeń i elementów) przez wyznaczony w drodze aktu wykonawczego podmiot publiczny (zamawiającego w rozumieniu przepisów o zamówieniach publicznych), czyli tzw. Podmiot Wyznaczony. W związku z powyższym uchwalona została ustawa z dnia 15 marca 2019 r. o zmianie ustawy o drogach publicznych, która umożliwia ministrowi właściwemu ds. transportu powierzenie Podmiotowi Wyznaczonemu realizację określonych czynności z zakresu projektowania, budowy, rozwoju, wdrożenia lub wsparcia urządzeń i elementów systemu teleinformatycznego służącego do poboru opłaty elektronicznej oraz kontroli prawidłowości jej uiszczania.
3) konieczność zapewnienia współpracy NKSPO z innymi systemami teleinformatycznymi administracji państwowej, w szczególności z systemem monitorowania przewozu towarów, zwanym dalej „SENT", oraz optymalizacja kosztów poprzez wykorzystanie wspólnych zasobów tych systemów, przesądzające o konieczności wdrożenia współpracy pomiędzy NKSPO i SENT za pośrednictwem Instytutu Łączności-Państwowego Instytutu Badawczego, dalej „IŁ", jako Podmiotu Wyznaczonego,
4) akceptacja zakresu zadań do powierzenia Podmiotowi Wyznaczonemu obejmującego świadczenie usług z zakresu projektowania urządzeń i elementów systemu teleinformatycznego służącego do poboru opłaty elektronicznej oraz kontroli prawidłowości uiszczania tej opłaty,
5) akceptacja budżetu przewidzianego na sfinansowanie wydatków związanych ze świadczeniem zakresu usług, o których mowa w pkt 4, które zostaną powierzone Podmiotowi Wyznaczonemu, w kwocie ok. 6,20 mln PLN netto (7,63 mln PLN brutto).

Podkreślić należy, że umożliwienie współpracy istniejących oraz rozwijanych krajowych systemów teleinformatycznych (m.in. systemu SENT), a także systemów nadzorowanych przez Głównego Inspektora (np. wykorzystywanych do kontroli zezwoleń na wykonywanie międzynarodowych

przewozów drogowych) ma przełożyć się na poprawę sprawności i efektywności realizowanych działań oraz zapewnienia spójności danych w państwowych rejestrach. Zapewnienie przyszłej współpracy NKSPO z SENT, który odgrywa istotną rolę w kształtowaniu i realizacji polityki państwa w sferze finansów i szeroko rozumianego bezpieczeństwa ekonomicznego, znalazło także odzwierciedlenie w uzasadnieniu do ww. ustawy z dnia 15 marca 2019 r., gdzie ustawodawca wskazał na jednoznaczną potrzebę integracji NKSPO z istniejącymi publicznymi systemami teleinformatycznymi, ze szczególnym uwzględnieniem SENT. Wskazanie systemu Krajowej Administracji Skarbowej jako jednego z podstawowych systemów, z którym musi nastąpić docelowa współpraca jest uzasadniona częścią wspólną funkcjonowania SENT i NKSPO, jaką jest analiza tras przejazdów pojazdów po sieci dróg krajowych z wykorzystaniem geolokalizacji. Analiza ta różni się w zakresach podmiotowych i przedmiotowych, niemniej idea i pryncypia realizacji weryfikacji tras pojazdów są wspólne. Tym samym integracja zakresów systemów realizujących zbliżone działania jest zasadna z punktu widzenia interesu Skarbu Państwa.

Współpraca NKSPO z innymi publicznymi systemami teleinformatycznymi pozwoli na optymalizację polityki finansowej państwa w zakresie wydatków. Ponadto należy zakładać, co jest również istotne, że zapewnienie komunikacji z innymi publicznymi systemami teleinformatycznymi pozwoli na standaryzację formatów danych i uniknięcie ich redundancji (powtarzanie tych samym danych zapisanych w różnych formatach w różnych systemach).

4. Podmiot Wyznaczony

Wobec przedstawionych powyżej kluczowych decyzji Komitetu, a także priorytetów strony publicznej determinujących realizację NKSPO takich jak:

1) bezpieczeństwo danych, w szczególności w związku z planowaną współpracą systemów NKSPO i systemu SENT, który przetwarza dane wrażliwe,
2) zapewnienie kompatybilności i współpracy NKSPO z innymi systemami teleinformatycznymi administracji państwowej, w tym przetwarzającymi dane wrażliwe,
3) zapewnienie elastyczności architektury systemu NKSPO umożliwiającej jego bieżące dostosowanie do potrzeb strony publicznej i rozwiązań technologicznych optymalizujących efektywność ekonomiczną systemu,
4) budowanie potencjału krajowego niezależnego od podmiotów prywatnych

- a także faktu, że IŁ – PIB był zaangażowany w budowę SENT i posiada umocowanie prawne (autorskie prawa majątkowe) do wykorzystania zastosowanych w nim rozwiązań - uzasadnione jest przyznanie IŁ prawa wyłącznego na mocy niniejszego rozporządzenia w celu realizacji zadań w zakresie projektowania systemu teleinformatycznego służącego do poboru opłaty elektronicznej oraz kontroli prawidłowości jej uiszczania.

Ponadto decyzją Komitetu Sterującego podjętą w dniu 4 lipca 2019 r. stwierdzono, że jedynym podmiotem mogącym zapewnić realizację powierzanych czynności jest IŁ - PIB.

Profil Podmiotu Wyznaczonego

IŁ jest niezależną, państwową instytucją badawczo-rozwojową w dziedzinie telekomunikacji i technik informacyjnych. Zapewnia wsparcie naukowe, badawcze i techniczne instytucjom państwa oraz realizuje prace badawcze na rzecz podmiotów działających na rynku. Służy rozwojowi społeczeństwa informacyjnego i gospodarce opartej na wiedzy, czynnie uczestnicząc w procesie szeroko rozumianej cyfryzacji. Prowadzi prace w zakresie rozwoju sieci telekomunikacyjnej państwa, kształtowania

polityki oraz prawa telekomunikacyjnego i pocztowego w Polsce, normalizacji, standaryzacji systemów oraz urządzeń telekomunikacyjnych. Organem bezpośrednio nadzorującym IŁ jest minister właściwy ds. informatyzacji (obecnie Minister Cyfryzacji)[1]. Oznacza to, że zgodnie z art. 13hb ust. 1o ustawy, projektowane rozporządzenia zostanie wydane właśnie w porozumieniu z ww. ministrem.

Doświadczenie i przygotowanie techniczne

IŁ świadczy usługi dla administracji publicznej stanowiąc zaplecze kompetencyjne w obszarze praktycznego stosowania technologii cyfrowych, tak by odpowiadać na realne potrzeby, niwelować bariery, upraszczać procesy i zmniejszać koszty funkcjonowania. Zespół IŁ posiada umiejętności wdrażania i adaptacji najnowszych osiągnięć naukowych oraz praktyczne doświadczenie w realizacji i utrzymaniu systemów informacyjnych. IŁ w ramach swojej statutowej działalności zrealizował szereg projektów z dziedziny telekomunikacji i baz wiedzy oraz bezpieczeństwa, których zakres i przedmiot stanowią podstawę umożliwiającą powierzenie Instytutowi prac nad projektem technicznym NKSPO. IŁ jest autorem m.in. następujących projektów:

1. **SENT-GEO** – element (podsystem) systemu SENT nadzorowanego przez Ministerstwo Finansów Krajową Administrację Skarbową, służący do monitorowania przewozu tzw. towarów wrażliwych, określonych w art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 9 marca 2017 r. o systemie monitorowania drogowego i kolejowego przewozu towarów oraz w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 20 lipca 2018 r. w sprawie towarów, których przewóz jest objęty systemem monitorowania drogowego i kolejowego przewozu towarów, za pomocą geolokalizacji satelitarnej zgłoszonego uprzednio środka transportu. W celu zapewnienia świadczenia usługi na terytorium Polski w systemie 24/7 IŁ zaprojektował i zbudował system informatyczny służący do zbierania i analizowania w czasie rzeczywistym dużych strumieni danych (Big Data) napływających do systemu czy to za pośrednictwem firmowych systemów zarządzania flotą, czy też z dedykowanej aplikacji (opracowanej przez IŁ) uruchamianej na urządzeniu mobilnym (telefon, tablet) przez kierowcę. W systemie centralnym są gromadzone i przetwarzane dane między innymi dotyczące trasy przewozu towarów takie jak położenie pojazdu (współrzędne geograficzne), czas oraz zdarzenia np. zatrzymanie, czy uruchomienie pojazdu. System umożliwia wizualizację tras na mapach podkładowych.
2. **Systemu Informacyjnego o infrastrukturze szerokopasmowej i portalu Polska Szerokopasmowa (SIPS)** realizowanego w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka 2007-2013. W ramach projektu utworzono portal stanowiący państwową bazę wiedzy o infrastrukturze szerokopasmowej (SIIS), o regionalnych sieciach szerokopasmowych (SIRS), o projektach (SIP) i o systemach teleinformatycznych (SIST).

   Systemy projektowane, wdrożone, eksploatowane lub utrzymywane przez IŁ.

   1) System Informacyjny o infrastrukturze szerokopasmowej (SIIS)

   SIIS to bazy danych z dedykowanymi interfejsami użytkowników, umożliwiające zbieranie, przetwarzanie i prezentowanie informacji o infrastrukturze i usługach telekomunikacyjnych w Polsce. Przeznaczenie i funkcjonalności SIIS to m.in.:
   - Dokonywanie analizy stanu infrastruktury szerokopasmowej w regionach i umożliwienie klasyfikacji obszarów.
   - Weryfikacja danych umożliwiająca szybką identyfikację obszarów niedoinwestowanych, przeinwestowanych lub wymagających poprawienia stanu infrastruktury.

[1] Minister Cyfryzacji kieruje działem administracji rządowej – informatyzacja, na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 17 listopada 2015 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Cyfryzacji (Dz. U. poz. 1910 i 2090.

- Uzyskanie rzetelnych informacji na temat stopnia rozwoju lokalnych sieci dostępowych posiadanych przez poszczególnych przedsiębiorców w różnych technologiach, ze szczególnym uwzględnieniem sieci szerokopasmowych, oraz stopnia konkurencji, w tym konkurencji infrastrukturalnej na rynkach lokalnych.
- Prezentacja zbieranych danych w postaci tabelarycznej i map cyfrowych.
- Udostępnione narzędzia dla operatorów, pozwalające na hurtowe przekazywanie danych, pełniące rolę konwertera danych z wielu rozproszonych systemów operatorów telekomunikacyjnych do formatu .xml. oraz stanowiące jednolite narzędzia dla sprawozdawczości.
- Zaawansowane rozwiązania GIS pozwalające na wprowadzanie danych z poziomu mapy cyfrowej.
- System Wprowadzania Danych – umożliwiający przekazanie danych za pomocą formularzy WWW oraz plików XML, a także przekazanie innych dokumentów związanych z procesem inwentaryzacji sieci szerokopasmowej.
- Repozytorium Operacyjne – gromadzące dane historyczne, odpowiedzialne za procesy czyszczenia, migracji i anonimizacji danych – przed ich przekazaniem do części raportowej.
- System Raportowy – pozwalający na przygotowanie raportów zarówno dla użytkowników uprawnionych zawierających szczegółowe dane z przeprowadzonej inwentaryzacji, jak i raportów publicznych, udostępnianych użytkownikom masowym przez Portal Polska Szerokopasmowa.

2) System Informacyjny o Systemach Teleinformatycznych (SIST)

SIST to baza wiedzy o systemach i usługach e-administracji wraz z systemem inwentaryzacji systemów teleinformatycznych. W systemie zgromadzone są informacje o zasobach infrastruktury teleinformatycznej. Zadaniem systemu jest zbieranie, przechowywanie, i przetwarzanie danych o systemach teleinformatycznych, prowadzonych przez jednostki administracji publicznej (podmioty) oraz jednostki samorządowe.

3) System Informacyjny o Regionalnych Sieciach Szerokopasmowych (SIRS)

System to bazy wiedzy o sieciach szerokopasmowych w regionach wraz z modułem konsultacji społecznych, modelem do wyznaczania obszarów interwencji publicznych w obszarze rozwoju Internetu szerokopasmowego na podstawie modelu kosztowo – popytowego.
System umożliwia zbieranie informacji o budowanej i rozbudowywanej infrastrukturze szerokopasmowej ze źródeł realizujących projekty współfinansowane z funduszy strukturalnych UE, w tym także podmiotów odpowiedzialnych za rozwój i integrację systemów sieci szerokopasmowych w regionach.

4) System Informacyjny o Projektach (SIP).

Bazy danych z dedykowanymi interfejsami użytkowników, umożliwiające zbieranie, przetwarzanie i prezentowanie informacji na temat realizowanych w Polsce projektów, dotyczących rozwoju społeczeństwa informacyjnego, finansowanych ze środków UE. System został zbudowany na potrzeby prowadzonego przez Komisję Europejską (i z jej rekomendacji) oraz instytucji zarządzającej, instytucji pośredniczącej, instytucji wdrażającej procesu naprawczego VII osi Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka 2007-2013 i usprawnił proces monitoringu i kontroli projektów, poprzez stworzenie platformy informacyjnej dla instytucji zarządzającej, pośredniczącej i wdrażającej projekty unijne. W systemie SIP na zlecenie wymienionych instytucji beneficjenci projektów VII osi PO IG składali comiesięczne

sprawozdanie z postępów z realizacji projektów. W ramach rozwoju Systemu, udostępniono moduł raportowania, umożliwiający automatyczne tworzenie raportów w formacie csv. oraz pdf., w zakresie monitoringu projektów, komentarzy do wprowadzonych danych. System został także rozwinięty o nowe funkcjonalności, pozwalające na lepszy dostęp do prezentowanych w nim danych, możliwość śledzenia wprowadzanych zmian, sprawniejszy proces odblokowywania, akceptacji i weryfikacji poprawności wprowadzanych danych.

3. **Krajowy systemu oceny i certyfikacji bezpieczeństwa oraz prywatności produktów i systemów IT zgodny z Common Criteria (KSO3C)**

   Projekt z zakresu cyberbezpieczeństwa realizowany na podstawie umowy o dofinansowanie zawartej między konsorcjum naukowym, w skład którego wchodzi: IŁ (lider konsorcjum), Naukowa i Akademicka Sieć Komputerowa oraz Instytut Technik Innowacyjnych EMAG, a Narodowym Centrum Badań i Rozwoju, w ramach Programu B+R Cyberbezpieczeństwo i Cyfrowa Tożsamość (tzw. CyberSecIdent). Celem KSO3C jest opracowanie i wdrożenie w Polsce schematu oceny i certyfikacji bezpieczeństwa oraz prywatności produktów informatycznych na zgodność z powszechnie uznawaną normą oceny (ewaluacji) bezpieczeństwa teleinformatycznego, czyli PN - ISO/IEC 15408: technika informatyczna – techniki bezpieczeństwa - kryteria oceny zabezpieczeń informatycznych (znana jako Common Criteria). Certyfikaty zgodności z Common Criteria dla ocenionych produktów, wydawane w ramach schematu – po spełnieniu warunków formalnych – będą uznawane przez szereg najbardziej zaawansowanych gospodarczo krajów świata oraz w ramach Unii Europejskiej. W ramach konsorcjum IŁ jest odpowiedzialny nie tylko za powodzenie całego projektu, ale realizuje kluczowy element schematu, jakim jest laboratorium oceny (ewaluacji) bezpieczeństwa (ITSEF).

Realizacja m.in. powyższych projektów pozwoliła IŁ na stworzenie zespołu ekspertów posiadających wiedzę i umiejętności w obszarze realizacji projektów teleinformatycznych. IŁ posiada zespół o umiejętnościach wdrażania i adaptacji najnowszych osiągnieć naukowych zgodnie z potrzebami Głównego Inspektora, praktyczne doświadczenie w realizacji i utrzymaniu systemów informatycznych oraz kompetencje z zakresu algorytmiki, telekomunikacji i protokołów komunikacyjnych. Z przedstawionych dokumentów w zasobach kadrowych instytutu znalazły się osoby, których profile kompetencyjne są spójne z wymaganiami dla realizacji projektu technicznego NKSPO, tj.: architekt rozwiązania, architekt IT, projektant infrastruktury IT, analityk systemowy projektant infrastruktury przydrożnej, inżynier telekomunikacji, ekspert ds. postępowań, ekspert ds. jakości analityk biznesowy. Mając na uwadze powyższe wskazanie IŁ jako Podmiotu Wyznaczonego, pozwoli na wykorzystanie jego zasobów przy opracowaniu projektu technicznego NKSPO z uwzględnieniem kierunkowych decyzji Komitetu, pożądanych funkcjonalności systemu oraz interesów Skarbu Państwa. Na osiągnięcie powyższego ma wpływ także fakt posiadania przez IŁ stosownego zaplecza technicznego, w tym serwerowni zapewniającej odpowiednie zabezpieczenia fizyczne i warunki eksploatacji.

Ponadto IŁ dysponuje siecią zbudowaną w ramach projektu *Platforma informatyczna systemu badań i diagnozowania właściwości usług komunikacji elektronicznej* (PIBUK) posiadającą wydajne serwery i oprogramowanie do analizy danych formy SAS Institute. Pozwala ono na analizowanie dużej ilości danych (Big Data). PIBUK jest nowoczesnym elementem infrastruktury badawczo-rozwojowej IŁ, w postaci specjalizowanego centrum przetwarzania i analizy danych o dużej wydajności, które zostało stworzone w oparciu o najnowszy sprzęt i oprogramowanie. PIBUK jest przystosowany nie tylko do realizacji zadań z obszaru badań i diagnozowania właściwości usług komunikacji elektronicznej, ale pozwala na realizację różnorodnych prac badawczych i rozwojowych oraz projektów niekomercyjnych i komercyjnych wymagających analizy lub przetwarzania danych.

IŁ potwierdził posiadanie licencji Enterprise Architect, które na etapie opracowywania projektu technicznego NKSPO są bardzo ważnym narzędziem.

Konkludując, nie ulega wątpliwości, że Podmiot Wyznaczony posiada przygotowanie techniczne oraz doświadczenie w zakresie projektowania, budowy, rozwoju, wdrażania lub utrzymania technologii teleinformatycznych, wymagane zgodnie z art. 13hb ust.1l ustawy.

Interes Skarbu Państwa i zapewnienie możliwości wykorzystania systemu teleinformatycznego stosowanego w elektronicznym systemie poboru opłaty elektronicznej do udostępniania danych osobowych w trybie elektronicznym

Projektowane rozporządzenie realizuje przesłankę uwzględnienia interesu Skarbu Państwa poprzez zapewnienie bezpieczeństwa przetwarzania danych, w szczególności danych wrażliwych przetwarzanych w innych systemach administracji państwowej, w zakresie których zaprojektowane zostaną stałe kanały współpracy i komunikacji z NKSPO. Z uwagi na fakt, że przetwarzanie danych wrażliwych jest ściśle związane z działalnością publiczną uznano, iż tylko niektóre podmioty, realizujące zadania publiczne, mogą wykonać zadania z powyższego zakresu z zapewnieniem odpowiedniej ochrony, a tym samym zabezpieczeniem interesów Skarbu Państwa. Należy wskazać, że istotnym warunkiem prawidłowego funkcjonowania NKSPO jest zapewnienie bezpieczeństwa gromadzonych i udostępnianych (wymienianych pomiędzy systemami krajowymi) danych. Powierzenie tej wrażliwej z punktu widzenia bezpieczeństwa zewnętrznego i wewnętrznego materii podmiotom komercyjnym jest działaniem obarczonym ryzykiem nieumownego wykorzystania danych wrażliwych. Mając powyższe na uwadze niezwykle istotne jest zapewnienia wysokiego stopnia bezpieczeństwa danych i informacji, na każdym etapie ich przetwarzania. Powyższe jest szczególnie istotne na płaszczyźnie planowanej współpracy systemu NKSPO z systemem SENT, przetwarzającym dane wrażliwe. Integracja elementów tego typu systemów musi być odpowiednio zaplanowana na etapie prac projektowych, aby w toku eksploatacji NKSPO, dane wrażliwe przetwarzane przez system SENT nie były w żaden sposób zagrożone.

W związku z tym za uzasadnione uznano wykonywanie powyższych prac projektowych przez publiczną jednostkę kontrolowaną przez Skarb Państwa (państwową jednostkę organizacyjną posiadającą osobowość prawną) posiadającą przygotowanie techniczne i doświadczenie w zakresie projektowania technologii teleinformatycznych oraz w zakresie cyberbezpieczeństwa. Dodatkowo współpraca NKSPO z innymi publicznymi systemami teleinformatycznymi pozwoli na optymalizację wydatków publicznych.

Projektowane rozporządzenie realizuje również przesłankę zapewnienia możliwości wykorzystania systemu teleinformatycznego stosowanego w elektronicznym systemie poboru opłaty elektronicznej do udostępniania danych osobowych w sposób określony w art. 55b ust. 3 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o transporcie drogowym poprzez zaplanowane zaprojektowanie NKSPO w sposób uwzględniający dążenie do udostępnienia ww. danych uprawnionym podmiotom za pomocą środków komunikacji elektronicznej bez konieczności składania pisemnych wniosków. Elektronizacja udostępniania ww. danych uprawnionym podmiotom, w sytuacjach gdzie jest to uzasadnione rodzajem lub zakresem wykonywanych zadań, spowoduje zmniejszenie obciążeń administracyjnych i usprawnienie realizacji ustawowych zadań przez podmioty wskazane w art. 55b ust. 1 ustawy o transporcie drogowym. W pierwszej kolejności uwzględniona będzie współpraca i wymiana danych w NKSPO z systemem monitorowania transportu SENT, który odgrywa istotną rolę w kształtowaniu i realizacji polityki państwa w sferze finansów i bezpieczeństwa ekonomicznego. Zapewnienie komunikacji pomiędzy NKSPO i SENT spowoduje zarówno zwiększenie efektywności zadań realizowanych przez KAS, jak i optymalizację procesów. W celu uwzględnienia potrzeb podmiotów administracji rządowej i służb nadzorujących przestrzeganie prawa wykonano analizę potrzeb ww.

interesariuszy w zakresie pozyskiwania danych z NKSPO, która zostanie uwzględniona przez Podmiot Wyznaczony.

IŁ w ramach zrealizowanych projektów wypracował odpowiednie standardy, procesy i narzędzia realizujące katalog stawianych wymagań z zakresu bezpieczeństwa gromadzenia i przetwarzania danych wrażliwych. Ponadto posiada zespół ekspertów posiadających unikalną wiedzę i umiejętności, które są spójne z wymaganiami dla realizacji projektu technicznego NKSPO. Dodatkowo IŁ zapewnia należytą rękojmię prawidłowego przetwarzania danych osobowych. Mając powyższe na uwadze, IŁ spełnia wymogi stawiane przez ustawodawcę w art. 13hb ust. 1n ustawy.

5. Zakres czynności powierzanych Podmiotowi Wyznaczonemu

Mając na uwadze rekomendację Głównego Inspektora proponuje się powierzenie Podmiotowi Wyznaczonemu, spośród czynności określonych w art. 13hb ust.1k ustawy, czynności w zakresie projektowania urządzeń i elementów systemu teleinformatycznego służącego do poboru opłaty elektronicznej oraz kontroli prawidłowości uiszczania tej opłaty. Tym samym poza zakresem projektowanego rozporządzenia pozostają czynności określone w art. 13hb ust. 1k ustawy tj. czynności z zakresu budowy, rozwoju, wdrożenia i wsparcia. Czynności z zakresu projektowania systemu obejmować będą przygotowanie projektu technicznego NKSPO, na który składa się opracowanie i przekazanie dokumentacji technicznej wysokopoziomowej systemu składającej się z:

1) logicznego modelu danych zawierającego definicję wszystkich logicznych obiektów wykorzystywanych w systemie wraz ze zidentyfikowanymi atrybutami oraz relacje między zidentyfikowanymi obiektami logicznymi – jest to dokumentacja przedstawiająca jakie dane system przechowuje i przetwarza, w jaki sposób odbywa się ich przepływ, przekształcenia, tworzenie czy usuwanie, jak poszczególne dane i zbiory danych będą ze sobą powiązane, oraz jak będą na siebie wzajemnie wpływać;

2) modelu systemu przedstawiającego wszystkie moduły systemu wraz z ich logicznymi powiązaniami – jest do dokumentacja przedstawiająca z jakich logicznych elementów złożony jest system. Wyszczególnia ona takie części jak np. obszar (moduł / część / podsystem) rozliczeń i płatności, obszar (moduł / część / podsystem) kontroli, obszar (moduł / część podsystem) obsługi klienta itp.. Dokument ten dostarczy informacji z czego złożony jest system, jak te elementy wzajemnie są ze sobą powiązane, oraz za jakie działanie / funkcjonalność odpowiadają;

3) modelu integracji – jest to dokumentacja przedstawiająca sposób połączenia ze sobą poszczególnych modułów / elementów / podsystemów / oprogramowania, w szczególności obrazująca jakie dane będą obsługiwane przez te połączenia, z jakimi założeniami i wymaganiami, oraz jakie technologie powinny być w tym celu wykorzystane;

4) architektury infrastruktury, w tym infrastruktury teleinformatycznej, zawierającej identyfikację i charakterystykę wszystkich elementów infrastruktury systemu i powiązania elementów infrastruktury z komponentami modułów – jest to dokumentacja przedstawiająca elementy infrastrukturalne systemu, w tym w szczególności centra przetwarzania danych, centra monitoringu, kontroli, zaplecza operacyjnego i inne. Celem dokumentacji jest zobrazowanie wymaganych elementów, bez szczegółowych i specyficznych wymagań, wyraźne zaznaczenie wymaganych połączeń i zależności pomiędzy tymi elementami, a także elementami (modułami) systemu. Natomiast projekt infrastruktury teleinformatycznej jest to ogólna dokumentacja bez szczegółowych wymagań, przedstawiająca infrastrukturalne elementy projektowanego systemu, w tym w szczególności elementy centrów przetwarzania danych, miejsc obsługi klienta,

bramownic kontrolnych, stanowisk ręcznej weryfikacji zdarzeń, centrum monitorowania, mobilnych jednostek kontrolnych i innych;

5) listy standardów wskazującej wszystkie standardy wykorzystywane w systemie i wymagane od systemów i podmiotów zewnętrznych – jest to dokumentacja przedstawiająca standardy i normy wykorzystywane w projektowanym systemie, w tym w szczególności normy wymagane prawnie w systemach poboru opłat drogowych;

6) modelu diagramu aktywności map procesów, identyfikacji i opisu ról w systemie odpowiadających rolom w organizacji – jest do dokumentacja przedstawiająca procesy realizowane przez system, ze szczególnym uwzględnieniem ról jakie odgrywają zarówno poszczególne elementy systemu, jak i użytkownicy systemu. Dokumentacja ta kompletnie obrazuje funkcjonalność realizowaną przez system oraz sposób, w jaki funkcjonalność ta jest realizowana;

7) przypadków użycia systemu – jest to dokumentacja przedstawiająca sposób korzystania z systemu, w tym w szczególności wszystkie akcje jakie może podejmować zarówno użytkownik jak i strona obsługująca system;

8) zależności pomiędzy projektowanymi elementami a zbiorem wymagań – jest to dokumentacja przedstawiająca jak opracowane przez Podmiot Wyznaczone wymagania zebrane w zbiorze wymagań realizowane są przez elementy systemu, czy wymagania te zostały spełnione, który z elementów systemu odpowiada poszczególnym wymaganiom, oraz które wymagania niemożliwe były do spełnienia;

9) koncepcji wdrożenia obejmującej projekt:

   a) migracji zawierający opis procesów biznesowych funkcjonujących w okresie migracji – jest to dokumentacja przedstawiająca sposób przełączenia ze starego systemu poboru opłat na nowy. Dokumentacja ta będzie zawierać poszczególne kroki, sposób funkcjonowania podczas okresu przejściowego, oraz opisywać będzie jak zapewnione są poszczególne funkcjonalności;

   b) środowisk projektowych zawierający listę planowanych do wykorzystania środowisk testowych – jest do dokumentacja przedstawiająca jakie środowiska i w jakim zakresie są planowane i powinny zostać wdrożone w nowym systemie poboru opłat, w tym w szczególności środowiska testowe i deweloperskie;

10) projektu usług telekomunikacyjnych – jest to dokumentacja przedstawiająca projekt sieci teleinformatycznej dla projektowanego systemu, ze szczególnym uwzględnieniem elementów infrastrukturalnych, a także z uwzględnieniem wymogów bezpieczeństwa teleinformatycznego;

11) dokumentacji testowej – jest to dokumentacja przedstawiająca wszystkie elementy niezbędne do przeprowadzenia testów systemu, ze szczególnym uwzględnieniem warunków, jakie powinny być uwzględnione podczas tych testów. Będzie ona pokrywała wszystkie najważniejsze elementy systemu oraz gwarantowała przeprowadzenie testów kluczowych funkcjonalności.

6. Informacje dodatkowe

Projekt rozporządzenia nie zawiera przepisów technicznych, o których mowa w § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597) i w związku z tym nie podlega notyfikacji.

Projekt rozporządzenia nie wymaga notyfikacji programu pomocowego, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (Dz. U. z 2018 r. poz. 362)

Projekt rozporządzenia nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej.

Projekt rozporządzenia nie wymaga przedłożenia instytucjom i organom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnień, o których mowa w § 39 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2016 r. poz. 1006, 1063 i 1204, z 2018 r. poz. 114 i 278 oraz z 2019 r. poz. 137).

Przedmiotowy projekt ustawy, stosownie do art. 5 i art. 6 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) został udostępniony na stronach urzędowego informatora teleinformatycznego – Biuletynu Informacji Publicznej. Ponadto, stosownie do § 52 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów projekt rozporządzenia został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny.

Przepisy rozporządzenia wejdą w życie w dniu następującym po dniu ogłoszenia. Powyższe wynika z faktu konieczności jak najszybszego podjęcia przez Podmiot Wyznaczony działań mających na celu zaprojektowanie systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 13hb ust. 1k ustawy. Poza tym przepisy rozporządzenia są skierowane wyłącznie do Głównego Inspektora i IŁ, a więc dwóch jednostek publicznych.